

Specustawa powodziowa

Ministerstwo Obrony Narodowej

- Jednostki wojskowe, które wykonują działalność leczniczą, mogą udzielać pomocy na rzecz ludności cywilnej.
 - Chodzi m.in. o czynności ratunkowe, leczenie, ewakuację medyczną i transport sanitarny.
- Siły Zbrojne będą miały większą swobodę poruszania się po lesie pojazdami silnikowymi (na kształt rozwiązań dotyczących m.in. pracowników nadleśnictw, czy funkcjonariuszy Straży Granicznej).

Ministerstwo Finansów

- Wprowadzony zostanie zwrot kosztów zakupu kas fiskalnych dla przedsiębiorców z terenów objętych powodzią.
 - Rozwiązanie dotyczy przedsiębiorców, którzy mieszkają lub posiadają siedzibę (zarząd) i prowadzą działalność na terenach gmin objętych stanem klęski żywiołowej.
 - Dodatkowo producenci i importerzy kas fiskalnych zrzeszeni w Krajowej Izbie Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji zadeklarowali pomoc przedsiębiorcom w przeprowadzeniu badań kas, które uległy uszkodzeniu w powodzi, oraz specjalną propozycję dla przedsiębiorców, którzy utracili kasy w wyniku powodzi.

- Kredytobiorca, którego dom jednorodzinny lub lokal mieszkalny, których dotyczy kredyt mieszkaniowy zostały uszkodzone lub zniszczone na skutek powodzi, oraz który utracił, chociażby czasowo, możliwość korzystania z tego domu, jego części lub tego lokalu – może otrzymać wsparcie finansowe z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców (FWK).
 - W tym celu kredytobiorca będzie musiał złożyć wniosek do swojego kredytodawcy w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym przez system bankowości elektronicznej.
 - FWK będzie spłacał raty przez 12 miesięcy.
 - Pomoc będzie bezzwrotna i niezależna od wysokości raty i waluty, w której udzielono kredytu.
 - Pomoc ta będzie zwolniona z opodatkowania.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

- Funkcjonariusze Policji, Straży Granicznej oraz Państwowej Straży Pożarnej otrzymają rekompensaty za czas służby, który przekracza 40 godzin tygodniowo.
 - Chodzi o funkcjonariuszy pełniących służbę od 13 września do 31 października 2024 roku, realizujących zadania związane ze stanem klęski żywiołowej.
- Wprowadzona zostanie możliwość szczepień funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i strażaków Państwowej Straży Pożarnej.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Do 31 grudnia 2025 r. nie będzie obowiązku ponoszenia opłat za badania w okręgowych stacjach chemiczno-rolniczych.

- Stacje nie będą pobierały opłat za: analizy fizyczne, fizykochemiczne, chemiczne i biologiczne gleb mineralnych i organicznych, badania gleb na potrzeby doradztwa nawozowego, opracowanie wyników przeprowadzonych analiz i badań, a także za działalność szkoleniową i informacyjną.
- Do 31 grudnia 2025 r. Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska nie będą nakładać na poszkodowanych rolników opłat za brak dokumentacji związanej z realizacją programu azotanowego oraz za nieposiadanie płyt obornikowych i zbiorników na nawozy naturalne.

Ministerstwo Zdrowia

- Podmioty, które posiadają umowę z NFZ mogą modyfikować warunki i miejsca wykonywania świadczeń za zgodą Prezesa NFZ.
- Podmioty, które nie posiadają umowy z NFZ lub posiadają umowę z Funduszem, ale w rodzaju i zakresie innym niż wymagana do udzielania koniecznych świadczeń, mają prawo do wynagrodzenia za udzielone świadczenia opieki zdrowotnej pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa Funduszu.
- Pacjenci, którzy przerwali pobyt w uzdrowiskach przed 15 dniem, mają prawo do kontynuacji jego realizacji na podstawie dodatkowego skierowania.
- Pacjenci, którzy nie rozpoczęli leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej mają prawo do realizacji świadczeń u innego świadczeniodawcy.
- Zniesiony został obowiązek posiadania skierowania do uzyskania świadczeń psychologicznych dla dorosłych.

Ministerstwo Sportu i Turystyki

- Zniesiony został limit dofinansowania na poziomie 80% do dotacji celowych dla samorządów z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na realizację przez nie zadań dotyczących zapobiegania skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia.
- Turystyczny Fundusz Pomocowy będzie mógł wypłacać organizatorom turystyki dotacje w celu zapobiegania skutkom klęski żywiołowej lub ich usunięcia.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

- Wprowadzony został przepis, który umożliwia udzielanie pomocy publicznej ze środków pochodzących z instrumentów zwrotnych w ramach polityki spójności.
 - Rozwiązanie pozwoli Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej wydać rozporządzenie na udzielanie pomocy publicznej zgodnej z celami ustawy o przeciwdziałaniu skutkom powodzi.
- Umożliwione zostało odstępianie od stosowania niekonkurencyjnego trybu wyboru projektów realizowanych w ramach programów finansowanych ze środków UE.
 - Na terenach dotkniętych powodzią możliwe będzie szybkie dofinansowanie projektów, bez konieczności prowadzenia procedur konkursowych i bez ustawowych rygorów obowiązujących dla naboru pozakonkurencyjnego.
 - Pozwoli to na szybkie dofinansowanie projektów związanych np. z odbudową uszkodzonych w powodzi szpitali, infrastruktury drogowej, hydrotechnicznej itd.

- Wprowadzony został przepis, który umożliwia uproszczoną procedurę zmiany programów polityki spójności.
 - Dzięki temu możliwe będzie niezwłoczne wprowadzenie do programów nowych kategorii działań związanych z usuwaniem skutków powodzi, dofinansowaniem infrastruktury itd.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

- Pracownikom socjalnym, którzy przeprowadzają rodzinne wywiady środowiskowe w czasie powodzi, w tym pracownikom socjalnym przeniesionym do wykonywania tych obowiązków przysługuje jednorazowy dodatek w wysokości 2 tys. zł.
- Samorządy będą mogły delegować pracowników socjalnych do wsparcia powodzian z terenu całego kraju.
 - Odciążą to lokalne samorządy i przyspieszy wypłatę świadczeń dla osób dotkniętych powodzią.
- Wójt (burmistrz, prezydent miasta) może upoważnić, w formie pisemnej, każdego pracownika urzędu gminy oraz gminnej jednostki organizacyjnej do wydawania decyzji o przyznaniu zasiłku oraz do wypłaty zasiłku.
- Jeśli na skutek powodzi miejsce pracy uległo zniszczeniu, pracodawca może ubiegać się o umorzenie wcześniejszej refundacji na wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy.
 - Odpowiedni wniosek musi złożyć do urzędu pracy do 31.12.2024.
 - Starosta na wniosek poszkodowanego dokonuje umorzenia w terminie do 31.12.2024.

- Pracownikom poszkodowanym w wyniku powodzi przysługuje prawo do zwolnienia od pracy w wymiarze do 20 dni w celu usuwania skutków powodzi w odniesieniu bezpośrednio do swojego mienia lub mienia osób bliskich – z zachowaniem prawa do 100% należnego wynagrodzenia.
- Pracownikowi, który zamieszkuje na obszarze objętym stanem klęski żywiołowej, w miejsce kodeksowego urlopu na żądanie w wymiarze 4 dni, przysługuje urlop udzielany na tych samych zasadach w wymiarze do 8 dni.
 - Pracownik zamieszkujący na obszarze objętym stanem klęski żywiołowej będzie mógł skorzystać z normalnego urlopu wypoczynkowego nie tylko w pełnym dniach, ale także w wymiarze godzinowym.
 - Pracownik będzie miał prawo złożyć wniosek o zmniejszenie czasu pracy do połowy (papierowo lub elektronicznie). Pracodawca będzie zobowiązany taki wniosek uznać w ciągu 2 dni od otrzymania wniosku.
 - Pracownik nie będzie musiał wykonywać pracy w godzinach nadliczbowych i nie będzie musiał wykonywać pracy poza jego stałym miejscem pracy.
- Nie będzie obowiązywać zakaz handlu w niedzielę, z wyjątkiem niedziel przypadających w święto. Możliwy będzie handel artykułami pierwszej potrzeby.
- Rodzicom oraz opiekunom dorosłych osób z niepełnosprawnościami, którzy w związku ze zniszczeniem placówek pobytu podopiecznych sprawują nad nimi opiekę, przysługuje dodatkowy zasiłek w wysokości 80% wynagrodzenia.

- Jest to zasiłek dodatkowy do już funkcjonującego zasiłku na 30 dni. Wypłaca go ZUS, jak w przypadku urlopu chorobowego. Zasiłek przysługuje pod warunkiem, że dziecko/dorośła nie uczęszcza w tym czasie do innej placówki.
- Rodzice zostaną zwolnieni od obowiązku wykonywania pracy z powodu konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem w okresie zamknięcia żłobka, klubu dziecięcego, przedszkola str. 4 lub szkoły, do których uczęszcza dziecko, albo niemożności sprawowania opieki przez nianię lub dziennego opiekuna z powodu powodzi.
 - Będzie to możliwe pod warunkiem, że dziecko nie będzie uczęszczało do innej placówki.
- Środki z Funduszu Solidarnościowego mogą być przeznaczone na centra opiekuńczo-mieszkalne, finansowanie remontów, readaptację placówek i terenu oraz zakup sprzętu.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

- Przedsiębiorca będzie miał możliwość wystąpienia do ZUS o przyznanie tzw. świadczenia interwencyjnego.
 - Świadczenie będzie przyznawane niezwłocznie po złożeniu wniosku. Ma umożliwić kontynuację prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności odbudowę szkód wywołanych przez kataklizm.
- Przedsiębiorca będzie mógł zawnioskować o wypłatę wsparcia w wysokości ustalonej zgodnie z wybranym przez siebie sposobem, tj. jako:

- 16 tys. zł wsparcia na każdą osobę zgłoszoną do ubezpieczenia w ZUS lub
- 75 proc. średniomiesięcznego przychodu za rok poprzedni.
- Korzystając z pomocy przedsiębiorca musi utrzymać stanu zatrudnienia i dalszego prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.
 - Szacuje się, że w ramach świadczenia interwencyjnego może zostać udzielone wsparcie na sumę ok. 1 mld zł.
- Samorządy otrzymają bezzwrotne wsparcie finansowe z Funduszu Dopłat obsługiwane przez BGK na budowę mieszkań dla osób, które straciły w wyniku powodzi miejsce zamieszkania oraz na remonty zniszczonych mieszkań komunalnych.
 - Gminy mogą przeznaczyć pomoc finansową na:
 - budowę nowego budynku,
 - remont gminnego pustostanu,
 - przebudowę budynku usługowego lub gospodarczego na budynek mieszkalny,
 - zakup lokalu mieszkalnego.
- Wielkość bezzwrotnego wsparcia:
 - tworzenie mieszkań komunalnych – w wysokości 100 proc. kosztów przedsięwzięcia
 - remont zamieszkanymi mieszkań komunalnych – w wysokości 70 proc. (w przypadku współfinansowania z Funduszu Termomodernizacji i Remontów) lub 100 proc. kosztów przedsięwzięcia (bez zaangażowania środków finansowych TERMO)

- remont zamieszkałych lokali mieszkalnych w zasobie SIM lub TBS, które powstały wcześniej z udziałem środków Funduszu Dopłat lub w ramach rządowego programu preferencyjnych kredytów dla inwestorów społecznego budownictwa czynszowego – w wysokości 70 proc. kosztów przedsięwzięcia.
- Wprowadzone zostaną premie remontowe dla właścicieli i zarządców budynków (w tym wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych) uszkodzonych w powodzi.

Ministerstwo Cyfryzacji

- Umożliwione zostanie niezwłoczne zapewnienie telekomunikacji mobilnej na terenach zalanych poprzez:
 - skrócenie terminu na uruchomienie przenośnych wolno stojących masztów antenowych oraz nieodpłatne udostępnienie przez samorzady nieruchomości, które mogą być wykorzystane na umieszczenie tych masztów,
 - zobowiązanie operatorów mobilnych do współpracy, jeśli sieć właściwa dla danego użytkownika jest niedostępna, a na danym obszarze jest działająca sieć innego operatora (tzw. Roaming krajowy).
- Umożliwiona zostanie sprawna i odformalizowana odbudowa szeroko rozumianej infrastruktury telekomunikacyjnej, która została zniszczona w wyniku działania żywiołu, poprzez:
 - odsunięcie w czasie konieczności przeprowadzenie pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku z instalacji telekomunikacyjnych

- rezygnację z konieczności uzyskania pozwolenia na budowę oraz zgłoszenia właściwemu organowi administracji architektoniczno-budowlanej przy odbudowie infrastruktury telekomunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz podbudowy słupowej i przyłączy telekomunikacyjnych;
- rezygnację z decyzji lokalizacyjnej oraz decyzji na zajęcie pasa drogowego w myśl ustawy o drogach publicznych, aby stosować przepisy w zakresie usuwania awarii.
- Urządzenia, które zostały nadmiarowo zakupione w ubiegłorocznym programie „Laptop dla ucznia” zostaną przekazane w pierwszej kolejności do szkół na terenach objętych klęską żywiołową.
- Dodatkowo laptopy będą mogły także trafiać do poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Ministerstwo Infrastruktury

- Wprowadzone zostanie dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg dla samorządów:
 - JST będą mogły otrzymać środki na zadanie powodziowe w wysokości 100% kosztów realizacji tego zadania (nie więcej niż 100 mln zł),
- Uprozczone zostaną procedury administracyjne na odbudowę budowli przeciwpowodziowych, dróg, linii kolejowych i dworców kolejowych zniszczonych na skutek powodzi.
- Wydłużony zostanie czas na dopełnienie obowiązków administracyjnych związanych z rejestracją pojazdów.
- Wprowadzone zostanie czasowe przedłużenie licencji na prowadzenie transportu drogowego, bez konieczności odnowienia ważności uprawnień przewozowych.

Ministerstwo Edukacji Narodowej

- Wprowadzone zostanie 1000 zł zasiłku losowego dla dzieci z rodzin, które ucierpiały w wyniku powodzi, z tzw. zerówki i uczniów wszystkich typów szkół uczących się w systemie dziennym.
- Możliwe będzie finasowanie remontów przedszkoli po powodzi z rezerwy subwencji oświatowej.
- Wprowadzone zostanie tymczasowe zniesienie ograniczenia liczby uczniów w klasach na terenach powodziowych.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

- Zwiększony zostanie zasiłek powodziowy o 1000 zł brutto.
 - Kwota umożliwi wsparcie dotyczące nabycia energii elektrycznej niezbędnej do osuszenia mieszkania czy domu.
- Wprowadzone zostanie zmiana przepisów dotyczących odpadów popowodziowych.

Ministerstwo Sprawiedliwości

- Zapewniona zostanie możliwość realizacji wymiaru sprawiedliwości przez sądy powszechne, wojskowe i wojewódzkie oraz sądy administracyjne w określonych kategoriach spraw, których charakter wymaga pilnego ich rozpoznawania, także w przypadkach, gdy wskutek powodzi sąd właściwy miejscowo utraci możliwość funkcjonowania.
- Rozszerzony zostanie zakres nieodpłatnej pomocy prawnej.

Ministerstwo Przemysłu

- Umożliwienie do końca 2026 roku wsparcia dla terenów objętych powodzią z Funduszu Transformacji Województwa Śląskiego.
 - Fundusz może udzielać samorządom oraz samorządowym osobom prawnym, które realizują przedsięwzięcia w zakresie usuwania skutków powodzi dwóch form wsparcia:
 - gwarancji i poręczeń,
 - wsparcia, w tym w formach bezzwrotnych.
 - Wsparcie nadzwyczajne może być udzielone na realizację przedsięwzięć polegających m.in. na rozbiórce, odbudowie, przebudowie, nadbudowie lub remoncie zniszczonych lub uszkodzonych budynków użyteczności publicznej oraz zniszczonej lub uszkodzonej infrastruktury technicznej.